

Mathilde Schjeldes grundlovstale

Taler

Mathilde Schjelde
Forfatter

Dato

5. juni 2024

Sted

Skamlingsbanken

Omstændigheder

Sammen med 11 andre unge blev Mathilde Schjelde inviteret af RØST til at holde deres bud på en grundlovstale ved historiske Skamlingsbanken.

- 1 Mit navn er Mathilde Schjelde. Jeg er 23 år gammel og er født og opvokset i Næstved. Det kan I nok godt høre.

Jeg voksede op i, hvad man ville kalde en ressourcefuld familie. Min mor er
5 folkeskolelærer, min far er jurist. Det vil sige, at de begge to har kunnet hjælpe
mig fagligt på forskellige måder – derfor har jeg altid kunnet følge med i
folkeskolen og har vidst, hvor jeg har kunnet få hjælp hvis noget har været svært.
Og for, at det ikke skal være løgn, så har mine forældre også haft lyst, tid og
overskud til at køre mig frem og tilbage fra håndbold, til teater og har samtidig
10 med det haft mulighed for at kunne introducere mig til forskellige former for
kultur og bakke op om mine interesser. Udover det, så har der altid været penge
nok – der har aldrig manglet noget.

Man ville nok sige, at jeg var godt sat. Det vil jeg også selv sige. Så derfor er det
15 svært at forstå, hvorfor jeg altid har haft det så svært.

Lige fra det øjeblik, jeg startede i skole, begyndte det at gå dårligt for mig. Jeg
havde svært ved at følge med, jeg havde svært ved at sidde stille og jeg havde
svært ved at blive forstået af mine lærere og klassekammerater. Generelt set så
passede jeg bare ikke ind, og jeg begyndte at mistrives fra det første minut, jeg
20 brugte i folkeskolen.

Jeg fik min første psykiske diagnose som 12-årig, og har siden da kun fået mange
flere. I dag står jeg her med diagnoserne ADHD, autisme, anoreksi og
depression. Og det er her min pointe kommer. Jeg står her. Stadig.

- 25 Og når jeg tænker tilbage på mit liv, så er det næsten umuligt for mig at forstå,
hvordan jeg har klaret det så længe. Der har været så mange punkter i min
historie, hvor det kunne have sluttet.

30 Men det gjorde det ikke, fordi, da psykiatrien ikke ville udrede mig som 13-årig, så betalte mine forældre for, at jeg kunne komme til en privatpraktiserende psykiater.

Da jeg havde det dårligt i min folkeskoleklasse, og der var venteliste på alle de andre folkeskoler i kommunen, kunne mine forældre sende mig på privatskole.

35 Mine forældres økonomiske situation gjorde, at jeg ikke behøvede at arbejde, da jeg gik på gymnasiet, hvis jeg havde skullet det, så havde jeg ikke klaret det.

Da jeg flyttede hjemmefra, betalte mine forældre for det hele. Da psykiatrien traumatiserede mig så meget, at det værste var lige ved at ske, så betalte mine forældre 2000 kr. om måneden for, at jeg kunne komme til en psykolog ved

40 siden af.

Selv nu, hvor jeg er på kontanthjælp (eller uddannelsesstøtte, som de så fint kalder det), betaler de stadig for min medicin, for min psykolog, for min tandlæge og jeg kunne blive ved.

45 Om vi vil det eller ej, så lever vi i et klassesamfund. Men det kan ikke og skal ikke være rigtigt, at det kun er folk, der er lige så heldige som mig, der skal have chancen for et værdigt liv.

Vores folkeskole skal gribe alle ligeligt.

Vores psykiatri skal ikke være så svær at navigere og holde ud, at man skal betale for at få hjælp ved siden af.

Kontanthjælpen skal være høj nok til, at man kan leve, når alt omkring en falder sammen og er for hårdt – eller man bare er uheldig – den skal *i det mindste* justeres efter inflation.

Vi skal alle sammen komme ind i livet med de samme muligheder – ligegyldigt

55 hvilke forældre vi har.

Alt sammen for at sige, jeg har haft det meget svært, men tænk, hvad der var sket, hvis lille Mathilde Schjelde ikke var vokset op i en familie, der havde råd til at betale, når velfærdsstaten svigtede. For det gør den. Hvis de ikke var kommet

60 til en privat psykiater eller havde kunnet skifte skole.

Hvis deres forældre ikke havde haft så meget overskud, som mine har haft. Jeg ved godt, hvad der var sket. Det værste var sket. Og det mest sørgelige er, at det sikkert også er sket for rigtig mange. De hed ikke Mathilde Schjelde, men de hed noget andet, og de fortjente lige så meget en chance som jeg gjorde. Så de kunne

65 stå her i dag – stadig – og være 23 år med – og på trods af deres diagnoser.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

70 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale

Relateret

75 Amar Khalils grundlovstale
5. juni 2024

Asger Kjær Sørensens grundlovstale
5. juni 2024

Emil Neumers Skovs grundlovstale
5. juni 2024

80 Dana Hamios grundlovstale
5. juni 2024

Kalle Riknagels grundlovstale
5. juni 2024

Lina Hasans grundlovstale
5. juni 2024

85 Simone Pehrsons grundlovstale
5. juni 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mathilde-schjeldes-grundlovstale>

90

95

100

105